

Obraćanje prvog potpredsednika Vlade i ministra spoljnih poslova Republike Srbije Ivica Dačića studentima Pravnih fakulteta Univerziteta u Beogradu i Nišu, kao i studentima Fakulteta političkih nauka Univerziteta u Beogradu:

„Dragi studenti,
uvaženi profesori,
poštovane kolege,

Dobro došli u Ministarstvo spoljnih poslova Republike Srbije. Posebno bih pohvalio vaše interesovanje da posetite ovu instituciju, pre svega imajući u vidu značaj vaših predmetnih studija tokom kojih se sa akademskog i teorijskog stanovišta bavite oblašću međunarodnih odnosa i spoljne politike. Verujem da će moje današnje izlaganje o spoljnopolitičkim prioritetima Srbije biti korisno za vaše dalje studije, a uveren sam da će neki među vama u narednim godinama imati priliku i da kao diplomate štite i zastupanju spoljnopolitičke interese naše zemlje.

{youtube}dKTEbb_7lhY{/youtube}

Spoljna politika Srbije zasniva se na dve osnovne premise, a to su principijelnost i rukovođenje suštinskim vrednostima koje se nalaze u osnovi savremenih zapadnih civilizacija. Principijelnost u međunarodnim odnosima, što se pre svega odnosi na poštovanje odredaba međunarodnog prava i principa jednakosti suverenih država, od velike je važnosti za našu zemlju. S druge strane, naš povećani senzibilitet za vrednosnu spoljnopolitičku orijentisanost i nastojanje da spoljnopolitičke odluke Srbije budu zasnovane na poštovanju nepovredivosti teritorijalnog integriteta, razvoju demokratije i vladavine prava, povezan je sa iskustvima iz nedavne prošlosti i izazovima sa kojima se naša zemlja susretala tokom prethodnih decenija.

Diplomatske aktivnosti Srbije u velikoj meri su usmerene ka ostvarivanju osnovnih ciljeva i prioriteta naše spoljne politike, a to su: očuvanje teritorijalnog integriteta i suvereniteta, razvijanje bilateralnih odnosa sa najuticajnijim zemljama, aktivan doprinos radu najznačajnijih međunarodnih organizacija, unapređenje odnosa sa susedima i razvoj regionalne saradnje i

članstvo u Evropsku uniju.

U realizaciji svojih spoljnopolitičkih ciljeva Srbija se, osim osnovnim premisama koje sam već pomenuo, rukovodi i legitimnim nacionalnim interesima, koristeći isključivo diplomatiju i dijalog kao instrumente spoljnopolitičkog odlučivanja.

Iznova ponavljam da je Kosovo i Metohija pitanje od najvišeg nacionalnog interesa, naša prioritarna unutrašnja i spoljnopolitička tema, ali istovremeno i najveći političko-bezbednosni izazov. Ulažemo značajne napore u odbranu suvereniteta i teritorijalnog integriteta naše zemlje, čime dajemo doprinos i u zaštiti međunarodnog prava, Povelje Ujedinjenih nacija, uloge Saveta bezbednosti, kao bitnih instrumenata u očuvanju ravnoteže snaga u međunarodnim odnosima i održavanju međunarodnog mira i bezbednosti.

Kao jedan od najznačajnijih spoljnopolitičkih uspeha Srbije izdvojio bih rezultate koje smo postigli u nastojanju da što većem broju država objasnimo i približimo našu poziciju da pitanje Kosova i Metohije nije definitivno rešeno i okončano. Proces povlačenja i zamrzavanja priznanja jednostrano proglašene nezavisnosti Kosova je neumitan, do sada je 18 zemalja to učinilo, a poslednja država koje se odvažila da učini taj korak je Sijera Leone. Siguran sam da će uspeh koji smo postigli i odluke o povlačenju priznanja „Kosova“ imati i širi značaj u oblasti teorije međunarodnih odnosa, posebno u proučavanju pitanja secesionizma. Svi najviši zvaničnici Srbije ovoj temi pristupaju sa upornošću, energijom i posvećenošću što je dovelo do konkretnih rezultata, pa sada sa ponosom ističemo da većina država članica Ujedinjenih nacija u ovom trenutku ne priznaje jednostrano proglašenu nezavisnost Kosova.

I pored pomenutih uspeha u kampanji povlačenja priznanja, neophodno je imati u vidu da je pronalaženje političkog rešenja za Kosovo i Metohiju naš nacionalni prioritet, iz kog proizilazi posvećenost Srbije dijalogu na relaciji Beograd-Priština. Svesna njegovog značaja ne samo kada je reč o rešavanju pitanja imovine, kulturnog i crkvenog nasleđa, katastra, slobode kretanja, već i za stabilnost čitavog regiona, Srbija je sve vreme konstruktivan partner u dijalogu, za razliku od druge strane, koja, nažalost, nije ispunila minimum svojih obaveza. Od potpisivanja Briselskog sporazuma do danas nije osnovana Zajednica srpskih opština, šta više, Priština ide korak dalje u svojim opstrukcijama i uvodi takse od 100% na robu iz centralne Srbije, što je dovelo do prekida dijaloga. Nismo mogli da prihvatimo takve jednostrane mere koje još više otežavaju život srpskog stanovništva na Kosovu i Metohiji. Ukidanje taksi je ključni preduslov za nastavak dijaloga. Takođe, odluke Prištine da formira tzv. „ministarstvo odbrane“ i transformiše „kosovske snage bezbednosti“ u oružanu formaciju, za nas su neprihvatljive, jer ne samo da nanose štetu procesu dijaloga Beograda i Prištine, već mogu uticati i na destabilizaciju čitavog regiona. U takvim okolnostima, prisustvo UNMIK-a na u južnoj srpskoj Pokrajini je veoma važno kao garant bezbednosti srpskog i drugog nealbanskog življa. U tom kontekstu treba pomenuti i značaj prisustva KFOR-a, koji je jedina legitimna vojna formacija na Kosovu i Metohiji, a ujedno i garant bezbednosti i opstanka Srba.

Srbija je posvećena negovanju tradicionalno dobrih odnosa sa prijateljskim zemljama, ali i unapređenju saradnje sa onim partnerima međunarodne zajednice sa kojima ne deli zajedničke stavove, poštujući različitost mišljenja i rukovodeći se osnovnim principima međunarodnog prava.

U odnosima sa Sjedinjenim Američkim Državama postignut je primetan napredak – nedavno je realizovana uspešna poseta predsednika Vučića Vašingtonu, upućen je i poziv predsedniku Trampu da poseti Srbiju.

Tradicionalno dobri odnosi sa Ruskom Federacijom baziraju se na duhovnoj i kulturnoj bliskosti dva naroda. Ruska Federacija podržava naše nacionalne interese, ne priznaje jednostrano proglašenu nezavisnost Kosova, pruža podršku u odbrani Rezolucije 1244 i sprečavanju da Priština postane članica međunarodnih organizacija i važan je partner Srbije u mnogim drugim oblastima, posebno energetske. O uspešnim odnosima sa Narodnom Republikom Kinom svedoči činjenica da Srbija i Kina imaju trenutno najviše zajedničkih projekata u centralnoj i istočnoj Evropi. Želim ovom prilikom da istaknem solidarnost Srbije sa Kinom prilikom izbijanja korona virusa, upućivanjem odgovarajuće humanitarne pomoći, kao i mojom nedavnom posetom Peking, što je naišlo na izuzetan prijem kod kineskih zvaničnika. Takođe, nastavljamo dobru saradnju sa zemljama Afrike, Azije, Latinske Amerike i Kariba. Veoma je značajno da Srbija bude aktivna i u obnavljanju veza i dijaloga sa mnogim zemljama sa kojima u dužem periodu nismo imali kontakte. Istovremeno, zalažemo se i za uspostavljanje diplomatskih odnosa sa onim malobrojnima državama sa kojima to do sada nije učinjeno.

Naša zemlja je oduvek bila snažan pobornik multilateralizma i poštovanja međunarodnih principa i normi u prevazilaženju ozbiljnih izazova današnjeg vremena, kao što su terorizam, sve zastupljeniji sajber kriminal, pretnje po energetske bezbednost, migracije, epidemije, humanitarne katastrofe, siromaštvo, klimatske promene i još mnogo toga. Srbija, svesna svog geostrateškog položaja, deli zabrinutost savremenog sveta oko svih ovih bezbednosnih izazova i pretnji, koji već odavno prevazilaze nacionalne okvire. Za nas je poštovanje Povelje UN od izuzetnog značaja, dok svojim učešćem u radu Ujedinjenih nacija, OEBS-a, Saveta Evrope i drugim međunarodnim i regionalnim organizacijama i inicijativama, neprestano doprinosimo jačanju mira i stabilnosti kako u regionu, tako i u Evropi i svetu. Ove godine se obeležava 75. godišnjica od osnivanja najveće i najznačajnije međunarodne organizacije - Ujedinjenih nacija, a Srbija je, kao država članica, spremna da da svoj doprinos u obeležavanju ovog značajnog jubileja.

Unapređenje saradnje, očuvanje mira i bezbednosti u regionu ubraja se u jedan od ključnih spoljnospolitičkih prioriteta Srbije. Najaktuelniji primer angažmana naše zemlje na tom polju jeste inicijativa poznata kao „Mini Šengen“, pokrenuta na predlog predsednika Republike Aleksandra Vučića, čiji je cilj lakše kretanje ljudi, robe, usluga i kapitala, a samim tim i produbljivanje regionalnog ekonomskog prostora Zapadnog Balkana. Kao doprinos uspešnoj regionalnoj saradnji očekuje se od svih učesnika u regionu da striktno poštuju zaključene sporazume, jer se tako stvara povoljna klima za saradnju u mnogim oblastima od zajedničkog interesa. Kao primere dobre saradnje na Zapadnom Balkanu pomenuo bih učešće Srbije u radu Centralnoevropske inicijative, kao najstarije regionalne inicijative u Jugoistočnoj Evropi, regionalnih formata za pitanja migracije, azila i izbeglica, Regionalnog saveta za saradnju, Procesu saradnje JIE, Fonda za Zapadni Balkan i drugo.

Želeo bih da istaknem da je punopravno članstvo u Evropskoj uniji i dalje jedan od strateških spoljnospolitičkih ciljeva naše zemlje. Iako svesni problema i izazova sa kojima se Evropska unija danas suočava, kao što su Bregzit, unutrašnje reforme, „zamor od proširenja“, smatramo da bi proces evropskih integracija trebalo brže da se odvija. Od 2014. godine do sada Srbija je

otvorila 18 od ukupno 35 pregovaračkih poglavlja i dostavila pregovaračke pozicije za još 5 poglavlja. Bilo bi dobro da dinamika otvaranja poglavlja prati dinamiku reformskog procesa, te u tom smislu Srbija ima velika očekivanja od Samita EU-Zapadni Balkan, planiranog da se održi u maju ove godine u Zagrebu. Ohrabreni smo činjenicom da Srbija, kao zemlja koja je odmakla u pristupnim pregovorima, može da odlučuje da li će prihvatiti novu metodologiju pristupanja Evropskoj uniji ili ne, s tim što je za nas najbitnije da naši dosadašnji naponi budu vrednovani na adekvatan način. Pratimo izveštaje Evropske komisije i njene preporuke i, kao do sada, posebnu pažnju posvećujemo vladavini prava, tj. poglavljima 23 i 24.

Međutim, evropski put Srbije u znatnoj meri će zavisiti od poglavlja 35, koje se odnosi na napredak u dijalogu Beograda i Prištine i bitno određuje tok celokupnog procesa, budući da uslovljava naredne korake i u drugim oblastima. I pored toga, nastavice reformski put Srbije i usklađivanje nacionalnih propisa sa evropskim standardima, nezavisno od dinamike pregovaračkog procesa, jer verujemo da je to u interesu svih naših građana i doprinosi modernizaciji i opštem prosperitetu zemlje.

Uvaženi studenti beogradskog i niškog Univerziteta,

u ovim turbulentnim vremenima, osećao sam neku vrstu obaveze da vam, kao mladim i obrazovanim ljudima pred kojima je budućnost, predložim značaj i prioritete Srbije na međunarodnoj političkoj sceni. Iskreno se nadam da sam to donekle i uspeo ovim izlaganjem, je će mnogi od vas, kao eksperti u svojim budućim profesijama, biti u prilici da brane interese naše države ili možda učestvuju u realizaciji njenih spoljnopolitičkih ciljeva.

Želim vam puno uspeha u radu i na ličnom planu, a studentima iz Niša i prijatan boravak u Beogradu.

Hvala na pažnji!"